

SERAF

årsrapport 2020

UiO **•** **Institutt for klinisk medisin**
Det medisinske fakultet

Innhold

Forord	1
SERAF høydepunkter i 2020	2
Introduksjon	3
Kort historikk og status ved inngang til 2021	3
Ansatte.....	4
Formål og målsetninger.....	5
Kjerneoppgaver	5
Forskning og samarbeid	6
SERAFs senterbevilgning fra Helsedirektoratet.....	6
Legemiddelassistert rehabilitering (LAR) og AgeSUD	7
Evaluering av Heroinassistert behandling (HAB).....	7
Nalokson neseppray; overdosemotgift.....	7
PriSUD.....	7
Smertestillende opioider og POINT	8
Diverse mindre prosjekter, aktiviteter og samarbeid	8
Samarbeid (nasjonalt og internasjonalt)	8
Brukermedvirkning	8
Utadrettet virksomhet og formidling; 2020	9
Videreutdanningskurs og seminarer	9
Masterprogram.....	9
Doktoravhandlinger.....	9
E-læring og video	9
Covid-19.....	10
SERAF som høringsinstans i 2020	10
Publikasjoner	11
Rapporter og kunnskapsoppsummering	11
Vitenskapelige artikler i 2020	11

Forord

2020 ble annerledesåret for de fleste av oss; både for personer som bruker rusmiddel, personer i rusbehandling, ansatte i rusfeltet og oss som jobber på SERAF. Covid-19 pandemien har for oss på SERAF ført til at planlagt aktivitet som seminarer og konferanser er blitt utsatt, avlyst eller endret til digitale format. Vi har i store deler av året hatt hjemmekontor, og deltatt i møter og dialog med kolleger og samarbeidspartnere gjennom videokonferanse. Vi har lært oss mer om praktisk bruk av digitale verktøy i prosjektarbeid enn vi kunne fra før, dette skal vi ta med oss videre i fremtidig samarbeid. Vi har også erfart hvor viktige de daglige tradisjonelle møtene med kolleger og samarbeidspartnere er, nå som vi en periode ikke kan opprettholde dette. Jeg ser frem til en tid, om ikke så lenge håper jeg, hvor vi igjen kan ha mer normalt samvær på arbeidsplassen vår igjen.

Når jeg i dag ser tilbake til 2018 hvor vi hadde et heldagsseminar med tittelen «SERAF i 10 år», som markering for at den 10-årige NFR bevilgningen vår ble avsluttet, er mye annerledes og en del svært gjenkjennbart ved SERAF. I 2018 var SERAF i en krevende nedskalingsfase; vår strategiske satsning var å satse mer på søknader om eksterne midler enn tidligere, og å spisse oss i retning av våre særlige fortrinn, som blant annet var våre utstrakte faglige nettverk og vår kompetanse på registerbasert forskning.

På det seminaret presenterte jeg en liste med fremtidige tematiske satsningsområder for oss på SERAF. På den listen stod det blant annet; Heroinassistert behandling (HAB), Ny nasjonal overdosestrategi, Tablett opioider og økt fokus på nordisk samarbeid.

I dag på slutten av 2020 er jeg både glad og stolt, når jeg ser at vi på SERAF i fellesskap har hatt suksess med vår strategi og satsninger. Vi har, sammen med partnere fra våre nettverk nasjonalt og internasjonalt, klart å tiltrekke oss en rekke store eksterne bevilgninger for vår forskning. Bare i 2020 har vi mottatt to meget viktige og store bevilgninger, nettopp innen våre satsningsområder; HAB og tablett opioider. I prosjektene våre har vi i dag et mye sterkere og mer formalisert nordisk samarbeid enn tidligere. SERAF har viktige oppdrag i andre runde av Nasjonal overdosestrategi med vår aktivitet i Naloksonprosjektet.

I 2020 har vi nådd flere av våre mål og hatt stor aktivitet på tross av pandemien. Men vi har fortsatt flere mål å strekke oss etter. Vi er involvert i nye større prosjektsøknader i samarbeid med andre, og vi jobber med å sette oss nye faglige prioriteringer for fremtiden. Et satsningsområde fremover vil kunne bli forskning på effekten av en mulig ny rusreform. I tillegg skal vi fremover også selvsagt fortsette det viktige arbeidet i våre etablerte prosjekter og innenfor de prioriteringene vi allerede har.

På tross av pandemien og begrensningene den har bidratt til, har vi i 2020 fått utrettet mye viktig arbeid ved SERAF. Jeg retter en stor takk til SERAFs hardtarbeidende ansatte og til alle våre samarbeidspartnere som har bidratt til vårt arbeid. En spesiell takk til våre samarbeidspartnere i en rekke brukerorganisasjoner på rusfeltet som har bidratt i våre prosjekter. Flere representanter fra brukerorganisasjonene har i 2020 bidratt til viktige datainnsamlinger om Covid-19 erfaringer blant personer som bruker rusmiddel. Dette har vært svært viktig og høyt verdsatt innsats som har bidratt til at vi har kunnet forsker mer og lære mer om hvordan Covid-19 har påvirket livene til personer som bruker rusmiddel i Norge.

Som leder ved SERAF er det gledelig å se at vi ved utgangen av 2020 er et robust forskningssenter i vekst og faglig utvikling. Det gode utgangspunktet tar vi med oss og bygger videre på fremover.

Thomas Clausen
Professor, Dr.med.
Leder SERAF

SERAF høydepunkter i 2020

- SERAF har videreført den positive trenden med å tiltrekke seg eksterne midler. Fra å ha vært i en omstillingsprosess med nedskalering er SERAF nå inne i en fase med økt aktivitet i form av flere nye store eksterne bevilgninger som resulterer i ny aktivitet og flere nye tilsatte ved SERAF. SERAF har gjennom omstillingen klart å beholde rollen som det ledende forskningsmiljøet nasjonalt med fokus på klinikknær rusmiddelforskning.
- SERAF ble sammen med partnere tildelt to nye store eksterne bevilgninger; en fra NFR for POINT prosjektet ledet av Prof. Svetlana Skurtveit og en fra Helsedirektoratet for evaluering av Heroin assistert behandling (HAB) ledet av Prof. Thomas Clausen. Samlet er disse to tildelingene verdt nær 40mill kr i ny eksternfinansiert aktivitet, og dersom egeninnsatsen inkluderes er disse prosjektene alene verdt mer enn 50 mill kr, fordelt over de neste 4-5 årene.
- SERAF har etablert et nytt fokus på forskning og formidling knyttet til Covid-19 pandemien innen vårt fagområde. Vi har gjennomført flere datainnsamlinger med fokus på Covid-19 i sårbare ruspopulasjoner og publisert både vitenskapelige artikler, rapporter og formidlet til fagfeltet og kliniske miljøer om temaet. Allerede den 13.3.20 la SERAF ut en nettsak med råd og veiledning til personer som bruker rusmiddel, pasienter i rusbehandling og til kliniske ansatte med smittevernråd og anbefalte prioriteringer for fagfeltet, som var kastet ut i en ny virkelighet med nasjonal lock-down, som startet 12.3.20.

Introduksjon

Denne årsrapporten sikter mot å sammenfatte SERAF sin aktivitet i 2020 og gi et overblikk over SERAFs organisering og ansatte, samt våre forskningsområder, satsinger og resultater.

Besøk gjerne våre nettsider på www.seraf.uio.no.

Året 2020 ble kjennetegnet av Covid-19 pandemien på flere måter, blant annet med lange perioder med hjemmekontor for SERAFs ansatte og mange avlyste arrangementer. Til tross for dette har vi ved SERAF i stor grad klart å opprettholde vår faglige aktivitet, slik forutsatt.

Kort historikk og status ved inngang til 2021

Senter for rus og avhengighetsforskning (SERAF) er et universitetstilknyttet forskingssenter for klinikknær rusmiddelforskning. Senteret har i mer enn 20 år mottatt en årlig bevilgning fra Helsedirektoratet for å være et nasjonalt fagmiljø og å bidra med blant annet kunnskap til Helsedirektoratet om legemiddelassistert rehabilitering (LAR) og andre bidrag om kliniske problemstillinger i rusfeltet.

Høsten 2007 ble senteret etablert i sin nåværende form etter en tildeling fra Norges forskningsråd på oppdrag av Helse- og omsorgsdepartementet, som et ledd i opptrappingsplanen for rusmiddelfeltet. Oppdraget gjennom denne bevilgningen var delvis sammenfallende med oppdraget fra Helsedirektoratet; å øke kunnskapen i feltet, gjennom forskning og formidling. I denne perioden befestet SERAF posisjonen som landets fremste fagmiljø innen våre tematiske områder.

I 2018 ble bevilgningen fra NFR avsluttet, etter 10 år, og SERAF har i de siste par årene vært i en betydelig omstillingsfase. Vi har gått fra å ha en stor 10-årig bevilgning, med bredt fokus på å øke kunnskapen i rusfeltet, til en ny situasjon hvor vi har flere og nye eksterne prosjektbevilgninger både fra NFR, Helsedirektoratet og Helse-Sørøst. SERAFs eksterne forskningsmidler er knyttet opp mot flere pågående satsninger og pågående forskningsprosjekter som vil bli beskrevet i denne årsrapporten. Fra å ha et klart faglig fokus på «bredde» i perioden 2008-2018, er vårt faglige fokus i dag noe mer spisset og fokusert inn i de konkrete eksternfinansierte prosjektene.

Ved inngangen til 2021 har SERAF omtrent 25 vitenskapelige ansatte eller tilknyttede, og en administrasjon på 2 personer.

Skjerm bilde fra Zoom-møte ved SERAF i 2020

Ansatte

Navn	Tittel	Prosjekt
Bukten, Anne	Forsker	PriSUD
Bruun Ericson, Øystein	Stipendiat	Nalokson
Clausen, Thomas	Senterleder / Professor	LAR, Nalokson, HAB, Diverse
Eide, Desiree	Forsker	Nalokson, HAB
Eikemo, Marie	Forsker	Diverse samarbeid
Hamina, Aleksis	Forsker	Opioide smertestillende
Holter, Marianne Th. Smogeli	Forsker	Opioide smertestillende, e-Helse
Høiseth, Gudrun	Forsker (10%)	Toksikologi, diverse
Landheim, Anne	Forsker (5%)	Rus og psykiatri
Lien, Lars	Forsker (5%)	Rus og psykiatri
Lobmaier, Philipp	Forsker	Nalokson, LAR
Lokdam, Noline	Stipendiat	PriSUD
Mørland, Jørg	Professor Emeritus	Toksikologi, diverse
Riksheim Stavseth, Marianne	Forsker/statistiker	PriSUD
Sarfi, Monica	Forsker/psykolog	Barn av mødre med rusutfordringer
Skjærvø, Ingeborg	Postdoc	PriSUD
Skurtveit, Svetlana	Professor II (20%)	POINT, smertestillende, LAR
Solli, Kristin Klemmetsby	Forsker (20%)	Naltrekson
Sugahara, Gustavo	Forsker	AgeSUD, LAR
Tjagvad, Christian	Forsker (40%)	HAB, LAR
Waal, Helge	Professor Emeritus	LAR, diverse
Welle-Strand, Gabrielle	Forsker/lege	Foreldre med rusutfordringer, LAR
Wüsthoff, Linda Elise Couëssurel	Førstemanuensis (20%)	HAB, diverse
Lillevoll, Pål Henrik	Rådgiver	Administrasjon
Oldervoll, Ann	Seniorkonsulent /prosjektkoordinator	Administrasjon

I 2021 forventer vi minst 3-5 nye vitenskapelige ansettelser, knyttet til de eksternfinansierte prosjektene.

SERAFs ansattgruppe er tverrfaglig sammensatt, med spisskompetanse innen; rus- og avhengighetsmedisin, psykiatri, psykologi, epidemiologi, statistikk, sosialfaglig arbeid, kriminologi, mm.

Våre forskningsmetoder er primært kvantitativt orientert, hvor registerbasert forskning er en sentral metodisk tilnærming, men vår forskning inkluderer også kvalitative metoder og e-Helse metodikk.

Formål og målsetninger

SERAFs formål er å bidra til at rusbehandling i Norge er basert på kunnskapsbaserte prinsipper og at rusbehandlingen er best mulig tilrettelagt for de behovene pasientene i norsk rusbehandlingen har. Gjennom et forbedret behandlingstilbud forventes det at pasienter med ruslidelse vil få bedre helse, livskvalitet og bli bedre i stand til å nå sine mål i livet.

Tilnærmingerne som benyttes i rusfeltet og som derfor inngår i SERAFs oppdrag inkluderer forskning innen forebygging, skadereduksjon og ulike former for rusbehandling.

SERAF skal

- bidra til å utvikle kunnskapsgrunnlaget innen rusbehandling i Norge, gjennom klinikknær rusmiddelforskning, med fokus på å øke forståelsen av hvilke typer behandling og tiltak som gir relevante og gode behandlingsresultater.
- bidra til ett kunnskapsgrunnlag basert primært på norsk situasjon, rusbehandling og tiltak i rusfeltet.
- ha et fokus på nordisk samarbeid og sammenligning og bidra til å etablere et kunnskapsgrunnlag om fellestrekk, ulikheter og effekter av Nordisk rusbehandling.
- delta i relevante nasjonale og internasjonale samarbeid, både som ledende hovedpartner og som deltagende partner.

Kjerneoppgaver

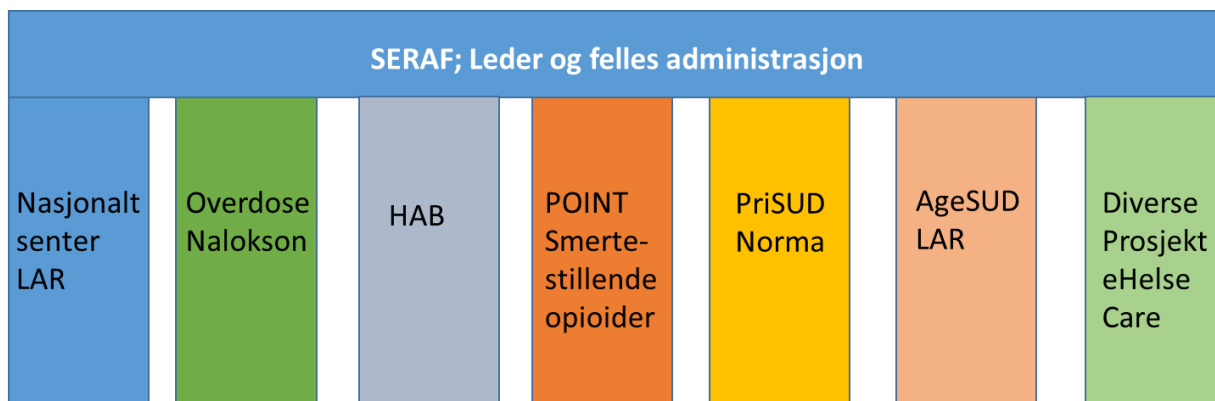
- Utvikling av ny kunnskap gjennom forskning
- Kompetanseutvikling i tjenesteapparatet og blant ulike målgrupper
- Formidling av forskningsbasert kunnskap i ulike format
- SERAFs forskning inkluderer forskning om forekomst av ruslidelser, om risikofaktorer for utvikling av ruslidelse, om behandlingsmetoder og effekten av disse og vi bidrar til utvikling av nye behandlingsmetoder.
- SERAF skal bidra til at kunnskapsgrunnlaget basert på SERAFs og andres forskning formidles i fagfeltet gjennom undervisning og utadrettet virksomhet.

Forskning og samarbeid

I all hovedsak er SERAFs aktivitet eksternt finansiert. Prosjekter og ansatte er organisert i en felles sentermodell, under en enhetlig faglig ledelse og med en felles lokal administrasjon.

Som oversikten under viser er SERAFs hovedaktivitet knyttet til flere ulike prosjekter og eksterne bevilgninger

- 1. Senteroppdraget fra Helsedirektoratet**
 - a. Nasjonalt fagmiljø innen klinisk rusmiddelforskning
 - b. Legemiddelassistert rehabilitering (LAR) mm
- 2. Nalokson neseppray, som del av Nasjonal overdosestrategi, finansiert av HDir**
 - a. Utdelingsprosjekt
 - b. Evaluerings og forskningsprosjekt
- 3. Evaluering av Heroinassistert behandling (HAB), finansiert av HDir på oppdrag fra HOD**
- 4. Misbruk av smertestillende opioider (POINT), finansiert av NFR.**
 - a. Smertestillende opioider og dødelighet (HDir)
- 5. PriSUD; Kriminalitet, fengsel og rusbruk, finansiert av HSØ og NFR**
 - a. Norsk delprosjekt
 - b. Nordisk delprosjekt
- 6. AgeSUD; en kohortbasert studie med oppfølging av personer i rusbehandling med fokus på aldring, finansiert av HSØ.**
 - a. LAR
 - b. Døgnbehandling
- 7. Diverse mindre prosjekter og samarbeid, inkl e-Helse**

SERAFs senterbevilgning fra Helsedirektoratet

Dette er SERAFs kjernebevilgning, som både bidrar til vår lokale administrasjon, våre 2 eksterntfinansierte professorstillinger (100% + 20%) og forskerstilling. Med denne bevilgningen har SERAF oppdraget om å lage årlig nasjonal statusrapport for LAR og å drive formidling faglig oppdatering og kompetanseheving i fagfeltet gjennom blant annet undervisning og kurs. Statusundersøkelsen for LAR gjennomføres årlig som en nasjonal undersøkelse i samarbeid med alle LAR-tiltakene i Norge. Statusrapportene er et nyttig verktøy for alle som jobber innen LAR-feltet og beslutningstagere. I rapportene kan man blant annet finne regionale ulikheter i klinisk praksis og

behandlingsresultater og vurderinger for hva som vil være kunnskapsbaserte og adekvate justeringer av behandlingen fremover.

Legemiddelassistert rehabilitering (LAR) og AgeSUD

Forskning på LAR og effekter av behandlingen har vært et sentralt forskningstema i en årrekke ved SERAF, som har blitt til flere Master oppgaver og PhD arbeid ved SERAF. Fra ca 2011 startet arbeidet med å samle inn data fra en kohort med pasienter som begynte i rusbehandling inkl LAR, under prosjektnavnet NorCOMT. Denne datainnsamlingen som foregikk i perioden 2012-2016 og som inkluderte mer enn 500 pasienter som startet en ny rusbehandlingsepisode med oppfølgingsintervju etter 12 måneder, er deretter blitt grunnlag for 3 PhD prosjekter som nå er ferdige. Fra 2018 ble en ny «knoppskyting» fra prosjektet finansiert fra Helse Sørøst; prosjektet AgeSUD, som er et samarbeid mellom Sørlandet Sykehus og SERAF. AgeSUD benytter registerdata koblet til de kliniske kohortedataene fra NorCOMT. Prosjektet har som mål å bedre kunnskapen om effekten av rusbehandling, inklusive LAR, helsefremming og kunnskap om en aldrende ruspopulasjon.

Evaluering av Heroinassistert behandling (HAB)

I 2020 ble SERAF tildelt ansvaret med å lede evalueringen av prøveprosjektet med Heroinassistert behandling. SERAF ble tildelt midler til å lede evalueringen etter en åpen konkurranse med flere deltakere. Prosjektet skal gjennomføres sammen med en stor og svært kompetent partnergruppe bestående av; Rusforsk ved Oslo UniversitetsSykehus, Bergen Addiction Research (BAR) i Helse Bergen, Center for Rusmiddelforskning (CRF) ved Aarhus Universitet og brukerorganisasjonen proLARNett. Kjernen i prosjektet, slik vi vurderer det, er å bidra til å fremskaffe ny kunnskap om nytten av denne nye behandlingsformen, heroinassistert behandling i Norge.

Nalokson nesespray; overdosemotgift

Naloksonprosjektet startet som en del av Nasjonal overdosestrategi (2014 - 2017) som ble lansert av Regjeringen og Helseminister Bent Høie i 2014. Prosjektet er i dag videreført i Nasjonal overdosestrategi II (2019 - 2022). Prosjektet består av to deler; utdelingsprosjektet og et ledsagende forsknings og evalueringssprosjekt. Forskningsprosjektet ser på om nalokson kan ha en overdosereduserende effekt, gjennom opplæring i bruk av og utdeling av nalokson nesespray som akuttbehandling av opioidoverdoser. Besøk nettsidene www.nalokson.uio.no for mer informasjon. Utdelingsprosjektet, som er pågående, bidro i 2020 til mer enn 5000 utdelte nalokson nesespray i mer enn 50 norske kommuner.

PriSUD

PriSUD er et prosjekt som er utviklet og grunnlagt ved SERAF, fra tilbake til ca 2011,- inklusive prosjektet NorMA og som nå er et større samarbeidsprosjekt med flere partnere og finansieringskilder. PriSUD er den første longitudinelle studien som undersøker innsatte med ruslidelser i tre nordiske land. Det overordnede målet med PriSUD er å utvikle ny kunnskap som bidrar til bedre mental og fysisk helse, forbedret livskvalitet blant personer med ruslidelser i fengsel. Prosjektet tar sikte på å undersøke innsatte i tre forskjellige perioder knyttet til fengsling: tiden før fengsling, tiden under fengsling og etter løslatelse. Prosjektet har to hoveddeler: PriSUD-Norge og

PriSUD-Norden, med hver sine finansieringskilder. Prosjektet benytter både innsamlede kohortedata og registerdata som del av datagrunnlaget.

Smertestillende opioider og POINT

SERAF har i en årrekke jobbet med problemstillinger knyttet til opioide smertestillende og ledsagende problemer. I de fleste prosjekter er det benyttet data fra Reseptregisteret, og dette har inkludert nordiske samarbeid. I 2019 fikk SERAF midler fra Helsedirektoratets Nasjonale overdosestrategi for å undersøke smertestillende opioiders rolle i problemutvikling og overdosedødelighet. I 2020 ble SERAF tildelt midler fra NFR til prosjektet Preventing an Opioid Epidemic In Norway: Focusing on Treatment of Chronic pain (POINT), som ledes av professor Svetlana Skurtveit. Prosjektet skal bidra til å forebygge en potensiell opioidepidemi i Norge. POINT-prosjektets overordnede mål er å studere hvordan leger som skriver resepter på opioide smertestillende medisiner kan optimalisere behandlingen til pasienter med kroniske smerter.

Diverse mindre prosjekter, aktiviteter og samarbeid

SERAF er involvert i en rekke andre eksterntfinansierte prosjekter som partner: Dette gjelder involvering i NFR prosjektet CARE hvor SERAF har en forsker tilsatt på eksterne prosjektmidler. Tilsvarende har SERAF vært partner i et NFR prosjekt som heter Fritt valg, hvor vi har hatt en forsker i 50% stilling tilknyttet. SERAF er også involvert i andre samarbeid og forskningsaktiviteter. SERAF forskere er også blant annet involvert i prosjektene knyttet til IPOT ved OUS. SERAF er bidragsytere i Naltrexonprosjekter som nå har sin hovedforankring ved AHUS, men som tidligere har vært utviklet og ledet ved SERAF.

Samarbeid (nasjonalt og internasjonalt)

De fleste av prosjektene ved SERAF inkluderer utstrakt grad av samarbeid med aktører i fagfeltet nasjonalt og internasjonalt. Samarbeid foregår både direkte i form av felles prosjektfinansiering, forskning og prosjektutvikling. Professor Thomas Clausen er nasjonalt ekspertmedlem fra Norge til EMCDDAs arbeid med narkotikarelaterte dødsfall og har gjennom dette samarbeidet løpende kontakt med nasjonale fageksperter og et bredt internasjonalt nettverk fra alle EU-land rundt tematikken.

SERAF har partnerskap og samarbeid med flere internasjonale aktører i rusfeltet, gjennom våre prosjekter. I Naloksonprosjektet samarbeider vi med King's College i London. I HAB prosjektet samarbeider vi med Aarhus Universitet og Center for Rusmiddelforskning. I PriSUD prosjektet samarbeider vi blant annet med Karolinska Institutet, og Aarhus Universitet og vi har samarbeid om LAR og opioide forskning med Charles University, Prague, i Tsjekkia for å nevne noen av våre internasjonale partnere.

Brukermedvirkning

SERAF har etablerte brukermedvirkningssamarbeid i alle våre prosjekter. I nye prosjekter inviteres relevante brukerorganisasjoner inn i planleggingsfase og i utvikling av prosjekter. I finansieringssøknader inngår midler til brukermedvirkningsaktivitet i prosjektene. I løpende prosjektarbeid inkluderer brukermedvirkningen i både datainnsamling, og fortolkning av resultater og i formidling og publisering. SERAF er i løpende dialog og godt samarbeid med en rekke organisasjoner i rusfeltet i Norge.

Utadrettet virksomhet og formidling; 2020

Videreutdanningskurs og seminarer

SERAF har som del av oppdraget fra Helsedirektoratet ansvar for kompetanseheving i rusfeltet. Dette løses blant annet gjennom at SERAF hvert år arrangerer Universitetskurs i videre- og etterutdanning innen rus og avhengighetsmedisin. Det er primært to kurs som arrangeres; Universitetskurs i rusmiddelmedisin og Fordypningskurs i rus og psykiatri. I tillegg holder ansatte ved SERAF årlig en rekke forelesninger både på legeutdanningen ved Universitetet i Oslo og for andre grupper.

Grunnet Covid-19 ble kun Fordypningskurs i rus og psykiatri avholdt i 2020. Nytt av året var at kurset hadde deltakere med både fysisk oppmøte og online via streaming.

Flere seminarer og konferanser som SERAF var engasjert i ble også avlyst i 2020 grunnet pandemien, blant den nasjonale LAR-konferansen som skulle vært avholdt i oktober 2020.

Masterprogram

Som del av NFRs 10-årige bevilgning til SERAF bidro SERAF til at det ble etablert en Masterutdanning i psykososialt arbeid ved MedFak, UiO. Da NFR bevilgningen opphørte i 2018 var det ikke lenger midler og faglige ressurser til å opprettholde Masterutdanningen, som hadde blitt meget populær.

Masterutdanningen var et samarbeid mellom SERAF, Norsk senter for selvmordsforskning og forebygging (NSSF) og Nasjonalt kunnskapscenter om vold og traumatisk stress (NKVTS). Ved SERAF ble det uteksaminert mer enn 50 Masterkandidater innen studieretningen Rus og avhengighet i Masterprogrammets levetid. Masterprogrammet er nå nedlagt. De siste kandidatene som leverte Masteroppgaver som del av programmet, (som hadde utsatte frister) leverte oppgavene i 2020. En siste kandidat leverer våren 2021.

Totalt antall mastergrader gjennomført ved SERAF er ca 50 stk

SERAF har i 2020 hatt 2 internasjonale gjestestudenter (1 Mastergrad og 1 Bachelorgradsstudent) hvor begge fullførte oppgavene og gjennomførte oppholdet på tross av pandemien.

Doktoravhandlinger

Nærmere 40 stipendiater har avlevert og gjennomført sin doktoravhandling ved SERAF gjennom årene fra 2007 og frem til i dag. I 2020 ble det gjennomført en ny disputas med utgangspunkt i avhandlingen «Use of Alimemazine and Other Hypnotics in Infants and Toddlers. A pharmacoepidemiological study».

Oversikt over doktoravhandlinger finnes på SERAFs nettsider:

<https://www.med.uio.no/klinmed/forskning/sentre/seraf/publikasjoner/doktoravhandlinger/>

SERAFs vitenskapelige ansatte veileder en rekke pågående PhD arbeid per i dag, som forventes å føre frem til PhD-disputaser i årene som kommer.

E-læring og video

Ved SERAF har vi gjennom flere år jobbet med e-Helse intervensjoner, video og animerte filmer som virkemiddel. SERAF har sammen med Psykologisk Institutt etablert en e-Helseplattform som kan brukes i intervensjoner rettet mot atferdsendring. Utgangspunktet for intervensjonene er et

røykesluttprogram, utviklet ved SERAF, som er utviklet videre til også å kunne benyttes i atferdsendring knyttet til å skulle slutte med smertestillende opioider eller andre rusmiddel. Den samme plattformen er benyttet til et e-læringsprogram om bruk av nalokson nespray, knyttet til Naloksonprosjektet. E-læringskurset i Naloksonprosjektet ble gjennomført av omtrent 700 personer i 2020.

I mars 2020 lanserte SERAF også en ny nettside i Naloksonprosjektet: www.nalokson.uio.no

PriSUD lanserte også en video som forklarer bakgrunn og hensikt med prosjektet: www.prisud.no/film

Covid-19

I 2020 ble Covid-19 relatert forskning og formidling en viktig omstilling og satsning, som vi var raskt på banen med.

Den 12.3.20, varslet Regjeringen nasjonal nedstengning pga Covid-19. Den 13.3.20 la SERAF ut en informasjonsside om Covid-19 rettet mot både personer som bruker rusmiddel, og til behandlingstiltak i rusfeltet. Informasjonssiden inneholder tips og råd inklusive om smittevern. Nokså kort tid senere ble siden også oversatt til engelsk, og det ble fortløpende lagt til relevante lenker til andre informasjonskilder om tematikken.

Våren 2020, samlet SERAF inn spørreskjema fra mer enn 220 personer som bruker rusmiddel, våren 2020, som ble publisert internasjonalt som en vitenskapelig artikkel i september 2020. En ny oppfølgingsstudie om Covid-19 erfaringer og innstilling til vaksinerings etc blant personer som bruker rusmiddel er underveis i 2021.

I tillegg har SERAF på oppdrag fra Helsedirektoratet gjennomført en undersøkelse i alle landets LAR tiltak om hvordan Covid-19 påvirket behandlingen og erfaringene fra den første fasen av pandemien. Dette ble publisert som en SERAF rapport.

SERAF som høringsinstans i 2020

I 2020 har SERAFs ansatte bidratt med en rekke høringsvar:

- Et omfattende høringsvar ble utarbeidet til utkastet til Rusreform

SERAF gav i tillegg høringsvar til følgende prosesser:

- Høring om anbefalinger om LAR under Covid-19 epidemien til HDir
- Ekstern høring – Oppfølging etter rusmiddeloverdose til HDir
- Høring om konverteringstabell for opioider til HDir

Publikasjoner

Rapporter og kunnskapsoppsummering

- SERAF rapport nr 1/2020 - Statusrapport 2019
- SERAF rapport 2/2020 - Kan substitusjonsbehandling være et alternativ ved avhengighet av amfetamin/metamfetamin, kokain, cannabis og benzodiazepiner?
- Aftercare for overdose survivors during the first hours and days following an intoxication: A review of the literature

Vitenskapelige artikler i 2020

I 2020 er det registrert 56 vitenskapelige artikler på Cristin.no med bidrag fra SERAF

Aas, Christer Frode; Vold, Jørn Henrik; Skurtveit, Svetlana; Lim, Aaron G.; Ruths, Sabine; Kamrul, Islam; Askildsen, Jan Erik; Løberg, Else-Marie; Fadnes, Lars T.; Johansson, Kjell Arne.

Health-related quality of life of long-term patients receiving opioid agonist therapy: a nested prospective cohort study in Norway. Substance Abuse Treatment, Prevention, and Policy 2020 ;Volum 15.(68) s. 1-12
FHI HAUKELAND NORCE UiB UiO

Aas, Christer Frode; Vold, Jørn Henrik; Skurtveit, Svetlana; Odsbu, Ingvild; Chalabianloo, Fatemeh; Lim, Aaron G.; Johansson, Kjell Arne; Fadnes, Lars T..

Uptake and predictors of direct-acting antiviral treatment for hepatitis C among people receiving opioid agonist therapy in Sweden and Norway: a drug utilization study from 2014 to 2017. Substance Abuse Treatment, Prevention, and Policy 2020 ;Volum 15(1):44.
HAUKELAND UiB UiO

Aas, Christer Frode; Vold, Jørn Henrik; Skurtveit, Svetlana; Odsbu, Ingvild; Chalabianloo, Fatemeh; Økland, Jan-Magnus; Leiva, Rafael Alexander Mo; Vickerman, Peter; Johansson, Kjell Arne; Fadnes, Lars T..

On the path towards universal coverage of hepatitis C treatment among people receiving opioid agonist therapy (OAT) in Norway: A prospective cohort study from 2013 to 2017. BMJ Open 2020 ;Volum 10:e036355.(8) s. 1-9
FHI HAUKELAND UiB UiO

Andersen, Jannike Mørch; Høiseth, Gudrun; Nygaard, Egil.

Prenatal exposure to methadone or buprenorphine and long-term outcomes: A meta-analysis. Early Human Development 2020 ;Volum 143:104997. s. 1-13
OUS UiO

Andersson, Jon Andreas; Brekke, Mette; Vallersnes, Odd Martin.

Akutt forgiftning ved rusrelatert bruk av benzodiazepiner. Tidsskrift for Den norske legeförening 2020 ;Volum 140. s. 1027-1030
UiO

Ask, Helga; Handal, Marte; Hauge, Lars Johan; Reichborn-Kjennerud, Ted; Skurtveit, Svetlana.

Incidence of diagnosed pediatric anxiety disorders and use of prescription drugs: a nation-wide registry study. European Child and Adolescent Psychiatry 2020 s. -
FHI UiO

Bakke, Eirin; Høiseth, Gudrun; Furuhaugen, Håvard; Berg, Thomas; Arnestad, Marianne; Gjerde, Hallvard.
Oral fluid to blood concentration ratios of different psychoactive drugs in samples from suspected
drugged drivers. Therapeutic Drug Monitoring 2020 ;Volum 42.(5) s. 795-800
DIAKON OUS UiO

Bech, Anne Berit; Clausen, Thomas; Waal, Helge; Vindenes, Vigdis; Edvardsen, Hilde Marie Erøy; Frost,
Joachim; Skeie, Ivar.
Postmortem toxicological analyses of blood samples from 107 patients receiving opioid agonist
treatment: substances detected and pooled opioid and benzodiazepine concentrations. Addiction 2020 s.
- OUS SI STO UiO

Borschmann, Rohan; Tibble, H; Spittal, MJ; Preen, David; Pirkis, Jane; Larney, Sarah; Rosen, DL; Young, JT;
Love, AD; Altice, FL; Binswanger, IA; Bukten, Anne; Butler, T; Chang, Z; Clausen, Thomas; Christensen, PB;
Culbert, GJ; Degenhardt, L; Dirkwager, AJE; Dolan, k; Fazel, S; Fischbacher, C; Giles, M; Graham, L;
Harding, D; Huang, Y-F; Huber, F; Karaminia, A; Keen, C; Kouyoumdjian, FG; Lim, S; Møller, L;
Moniruzzaman, A; Morenoff, J; O'Moore, E; Pizzicato, LN; Pratt, D; Proescholdbell, SK; Ranapurwala, SL;
Shanahan, ME; Shaw, J; Slaunwhite, A; Somers, JM; Spaulding, AC; Stern, ME; Viner, KM; Wang, N;
Willoughby, M; Zhao, B; Kinner, SA.
The Mortality After Release from Incarceration Consortium (MARIC): Protocol for a multi-national,
individual participant data meta-analysis. International Journal of Data Science (IJDS) 2020
UiO

Bramness, Jørgen Gustav; Malt, Ulrik Fredrik.
Nedtrapping av antipsykotiske legemidler. Tidsskrift for Den norske legeforening 2020 ;Volum 140.(10) s.
1-2
FHI SI UiO UiT

Bukten, Anne; Lund, Ingunn Olea; Kinner, Stuart A.; Rognli, Eline Borger; Havnes, Ingrid Amalia; Muller,
Ashley Elizabeth; Stavseth, Marianne Riksheim.
Factors associated with drug use in prison – results from the Norwegian offender mental health and
addiction (NorMA) study. Health & Justice 2020
FHI OUS UiO

Christophersen, Asbjørg S.; Karinen, Ritva Anneli; Mørland, Jørg; Gjerde, Hallvard.
The implementation of per-se limits for driving under the influence of benzodiazepines and related drugs:
No increased risk for arrest during therapeutic use in Norway. Traffic Injury Prevention 2020 ;Volum 21.(2)
s. 122-126
FHI OUS UiO

Dalgard, Florence; Svensson, Åke; Halvorsen, Jon Anders; Gieler, Uwe; Schut, Christina; Aragones, Lucia
Tomas; Lien, Lars; Balieva, Flora Nicol; Poot, Françoise; Jemec, Gregor B E; Misery, Laurent; Szabo, Csanad;
Linder, Dennis; Sampogna, Francesca; Koulil, Saskia Spillekom-van; Szepietowski, Jacek C.; Lvov, Andrey;
Marron, Servando E; Altunay, Ilknur K; Finlay, Andrew Y.; Salek, Sam S; Kupfer, Jörg.
Itch and Mental Health in Dermatological Patients across Europe: A Cross-Sectional Study in 13 Countries.
Journal of Investigative Dermatology 2020 ;Volum 140.(3) s. 568-573
SI SUS UiO

Degerud, Eirik Magnus Meek; Høiseth, Gudrun; Mørland, Jørg Gustav; Ariansen, Inger; Graff-Iversen,
Sidsel; Ystrøm, Eivind; Zuccolo, Luisa; Næss, Øyvind.
Association of coincident self-reported mental health problems and alcohol intake with all-cause and
cardiovascular disease mortality: A Norwegian pooled population analysis. PLoS Medicine 2020 ;Volum
17.(2) s. 1-21
DIAKON FHI OUS UiO

Drivenes, Karin; Haaland, Vegard Øksendal; Hauge, Yina L.; Vederhus, John-Kåre; Irgens, Audun Campbell; Solli, Kristin Klemmetsby; Regevik, Hilde; Falk, Ragnhild Sørnum; Tanum, Lars Håkon Reiestad. Discrepancy in ratings of shared decision making between patients and health professionals: A cross sectional study in mental health care. *Frontiers in Psychology* 2020 ;Volum 11:443. s. 1-10
AHUS APOTEKSØ OSLOMET SIV SSHF UiO

Fosen, Jan Toralf; Mørland, Jørg; Høiset, Gudrun. The relationship between ingested dose of ethanol and amount of ethyl glucuronide formed in blood. *Journal of Analytical Toxicology* 2020 ;Volum 44.(8) s. 861-863
DIAKON FHI OUS UiO

Fredheim, Olav Magnus; Skurtveit, Svetlana; Loge, Jon Håvard; Sjøgren, Per; Handal, Marte; Hjellvik, Vidar. Prescription of analgesics to long-term survivors of cancer in early adulthood, adolescence and childhood in Norway: a national cohort study. *Pain* 2020 ;Volum 161.(5) s. 1083-1091
AHUS FHI NTNU OUS STO UiO

Gabrhelik, Roman; Skurtveit, Svetlana; Nechanská, Blanka; Handal, Marte; Mahic, Milada; Mravčík, Viktor. Prenatal methamphetamine exposure and adverse neonatal outcomes: A nationwide cohort study. *European Addiction Research* 2020 s. -
FHI UiO

Gamboa, Danil; Jørgenrud, Benedicte Marie; Bryun, Evgeny A.; Vindenes, Vigdis; Koshkina, Evgenya A.; Nadezhdin, Aleksei V.; Kabashi, Saranda; Tetenova, Elena J.; Berg, Thomas; Nyman, Anna Armika Tussilago; Kolgashkin, Alexey J.; Petukhov, Aleksei E.; Perekhodov, Sergey N.; Davydova, Elena N.; Lerdal, Anners; Nordby, Gudmund; Bogstrand, Stig Tore. Prevalence of psychoactive substance use among acutely hospitalised patients in Oslo and Moscow: a cross-sectional, observational study. *BMJ Open* 2020 ;Volum 10:e032572.(9) s. 1-15
LDS OUS UiO

Hamina, Aleks. Medication Management in Frail Older People: Consensus Principles for Clinical Practice, Research, and Education. *Journal of the American Medical Directors Association* 2020
UiO

Hamina, Aleks. Medication Use and Health Care Utilization After a Cost-sharing Increase in Schizophrenia: A Nationwide Analysis. *Medical Care* 2020
UiO

Handal, Marte; Skurtveit, Svetlana; Mahic, Milada; Øhman, Inger; Wikner, Birgitta Norstedt; Tjagvad, Christian; Kieler, Helle; Helmesmæki, Erja; Lund, Ingunn Olea. Opioid maintenance treatment of pregnant women in the Scandinavian countries. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs* 2020
FHI UiO

Haugom, Espen Woldsengen; Stensrud, Bjørn; Beston, Gro; Ruud, Torleif; Landheim, Anne. Mental health professionals' experiences with shared decision-making for patients with psychotic disorders: a qualitative study. *BMC Health Services Research* 2020 ;Volum 20.(1) s. -
AHUS HINN SI UiO

Havnes, Ingrid Amalia; Bukten, Anne; Rognli, Eline Borger; Muller, Ashley Elizabeth.

Use of anabolic-androgenic steroids and other substances prior to and during imprisonment - Results from the Norwegian Offender Mental Health and Addiction (NorMA) study. *Drug and Alcohol Dependence* 2020 ;Volum 217. s. 1-7
FHI OUS UiO

Hjemsæter, Arne Jan; Bramness, Jørgen Gustav; Drake, Robert; Skeie, Ivar; Monsbakken, Bent Berntsen; Saltyte Benth, Jurate; Landheim, Anne.
Levels of mental distress over 18 years after entering treatment for substance use disorders: A longitudinal cohort study. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs* 2020 ;Volum 37.(4) s. 352-364
AHUS HINN SI UiO UiT

Holdø, Ingvild; Bramness, Jørgen Gustav; Handal, Marte; Hansen, Berit Hjelde; Hjellvik, Vidar; Skurtveit, Svetlana.
Association Between Prescribed Hypnotics in Infants and Toddlers and Later ADHD: A Large Cohort Study from Norway. *Child Psychiatry and Human Development* 2020 s. -
FHI OUS SI UiO UiT

Holter, Marianne Therese Smogeli; Ness, Ottar; Johansen, Ayna Beate; Brendryen, Håvar.
Making Come-Alive and Keeping Un-Alive: How People Relate to Self-Guided Web-Based Health Interventions. *Qualitative Health Research* 2020 ;Volum 30.(6) s. 927-941
NTNU UiO

Hyatt, Jordan M; Lobmaier, Philipp Paul.
Medication assisted treatment (MAT) in criminal justice settings as a double-edged sword: balancing novel addiction treatments and voluntary participation. *Health & Justice* 2020
UiO

Høiseth, Gudrun; Hjelmeland, Knut Johan; Mørland, Jørg.
A comparison of driving related skills impaired by ethanol and zopiclone. *Traffic Injury Prevention* 2020 ;Volum 22.(1) s. 26-31
FHI OUS UiO

Høiseth, Gudrun; Nilsson, Gunnel H.; Lundberg, Rickard; Forsman, Malin; Kronstrand, Christoffer; Nyström, Ingrid; Oscarsson, Carina; Ericsson, Eva; Chermá, Maria D.; Ahlner, Johan; Kugelberg, Fredrik C.; Kronstrand, Robert.
Evaluating the hip-flask defence using analytical data from ethanol and ethyl glucuronide. A comparison of two models. *Forensic Science International* 2020 ;Volum 316:110409. s. 1-8
DIAKON OUS UiO

Johnson, Sverre Urnes; Hoffart, Asle; Tilden, Terje; Toft, Helge Prytz; Neupane, Sudan; Lien, Lars; Bramness, Jørgen Gustav.
Circulating cytokine levels in the treatment of comorbid anxiety disorders. *Acta Neuropsychiatrica* 2020 s. 1-7
HINN MODUM SI UiO UiT

Kiselev, Yury; Handal, Marte; Hjellvik, Vidar; Reichborn-Kjennerud, Ted; Stoltenberg, Camilla; Suren, Pål; Havdahl, Alexandra; Skurtveit, Svetlana.
Nationwide study of neuropsychiatric comorbidity and medicines use in children with autism spectrum disorder in Norway. *Frontiers in Psychiatry* 2020 ;Volum 11. s. 1-8
FHI OSLOMET LDS UiO

Mahic, Milada; Hernandez-Diaz, Sonia; Wood, Mollie; Kieler, Helle; Odsbu, Ingvild; Nørgaard, Mette; Öztürk, Buket; Bateman, Brian T.; Hjellvik, Vidar; Skurtveit, Svetlana; Handal, Marte.

In utero opioid exposure and risk of infections in childhood: A multinational Nordic cohort study. *Pharmacoepidemiology and Drug Safety* 2020 ;Volum 29.(12) s. 1596-1604
FHI UiO

Medved, David; Clausen, Thomas; Bukten, Anne; Bjørnstad, Ronny; Muller, Ashley Elizabeth.
Large and non-specific somatic disease burdens among ageing, long-term opioid maintenance treatment patients. *Substance Abuse Treatment, Prevention, and Policy* 2020 ;Volum 15. s. 1-9
FHI OUS UiO

Mravčík, Viktor; Nechanská, Blanka; Gabrhelík, Roman; Handal, Marte; Mahic, Milada; Skurtveit, Svetlana.
Socioeconomic characteristics of women with substance use disorder during pregnancy and neonatal outcomes in their newborns: A national registry study from the Czech Republic. *Drug and Alcohol Dependence* 2020 ;Volum 209. s. -
FHI UiO

Muller, Ashley Elizabeth.
A Systematic Review of Quality of Life Assessments of Offenders. *International journal of offender therapy and comparative criminology* 2020 ;Volum 64.(13-14) s. -
FHI UiO

Myra, Siv Merete; Ravndal, Edle; Torsteinsson, Vigdis Wie.
Reflexive attachment to the unborn child - a study with pregnant substance abusing women in both voluntary and compulsory treatment.. *Qualitative Social Work* 2020
VID UiO

Mørland, Jørg; Bramness, Jørgen Gustav.
Δ9-tetrahydrocannabinol (THC) is present in the body between smoking sessions in occasional non-daily cannabis users. *Forensic Science International* 2020 ;Volum 309. s. 1-5
FHI SI UiO UiT

Pape, Hilde Elisabeth; Rossow, Ingeborg Margrete; Bukten, Anne.
Alcohol problems among prisoners: subgroup variations, concurrent drug problems, and treatment needs. *European Addiction Research* 2020 s. 1-10
FHI KRUS OUS UiO

Skovlund, Eva; Selmer, Randi Marie; Skurtveit, Svetlana Ondrasova; Brandlistuen, Ragnhild Eek; Handal, Marte.
In utero exposure to analgesic opioids and language development in 5-year old children. *Pharmacoepidemiology and Drug Safety* 2020 ;Volum 29.(6) s. 736-744
FHI NTNU UiO

Skurtveit, Svetlana; Hjellvik, Vidar; Sakshaug, Solveig; Borchgrevink, Petter Chr.; Larsen, Børge Myrlund; Clausen, Thomas; Skovlund, Eva; Heggen, Emilie Elise; Handal, Marte.
Forskrivning av opioider på blå resept mot langvarige smerter. *Tidsskrift for Den norske legeforening* 2020 ;Volum 15. s. -
FHI NTNU STO UiO

Solli, Kristin Klemmetsby; Opheim, Arild; Latif, Zill-E-Huma; Krajci, Peter; Saltyte Benth, Jurate; Kunøe, Nikolaj; Tanum, Lars Håkon Reiestad.
Adapting treatment length to opioid-dependent individuals' needs and preferences: A 2-year follow-up to a 1-year study of extended-release naltrexone. *Addiction* 2020 s. 1-10
AHUS HAUKELAND OSLOMET LDS OUS SIV UiB UiO

Stensvehagen, Marianne Torp; Bronken, Berit Arnesveen; Lien, Lars; Larsson, Ulf Gerry.

Interrelationship of Posttraumatic Stress, Hassles, Uplifts, and Coping in Women With a History of Severe Sexual Abuse: A Cross-Sectional Study. *Journal of Interpersonal Violence* 2020 s. -
HINN SI UiO

Sugahara, Gustavo; Nordvik, Viggo.
Knitting alone – in the city – ageing and kinship availability as a vulnerability marker. *Nordic Social Work Research* 2020 s. 1-18
OSLOMET UiO

Thylstrup, Birgitte; Seid, Abdu; Tjagvad, Christian; Hesse, Morten.
Incidence and predictors of drug overdoses among a cohort of >10,000 patients treated for substance use disorder. *Drug and Alcohol Dependence* 2020 ;Volum 206. s. 1-7
UiO

Toft, Helge Prytz; Lien, Lars; Neupane, Sudan Prasad; Abebe, Dawit Shawel; Tilden, Terje; Wampold, Bruce E.; Bramness, Jørgen Gustav.
Cytokine concentrations are related to level of mental distress in inpatients not using anti-inflammatory drugs. *Acta Neuropsychiatrica* 2020 ;Volum 32.(1) s. -
HINN OSLOMET MODUM SI UiO UiT

Vold, Jørn Henrik; Aas, Christer Frode; Skurtveit, Svetlana; Odsbu, Ingvild; Chalabianloo, Fatemeh; Halmøy, Anne; Johansson, Kjell Arne; Fadnes, Lars T..
Dispensation of attention deficit hyperactivity disorder (ADHD) medications in patients receiving opioid agonist therapy; A national prospective cohort study in Norway from 2015 to 2017. *BMC Psychiatry* 2020 ;Volum 20. s. 1-12
FHI HAUKELAND UiB UiO

Vold, Jørn Henrik; Aas, Christer Frode; Skurtveit, Svetlana; Odsbu, Ingvild; Chalabianloo, Fatemeh; Reutfors, Johan; Halmøy, Anne; Johansson, Kjell Arne; Fadnes, Lars T..
Potentially addictive drugs dispensing to patients receiving opioid agonist therapy: a register-based prospective cohort study in Norway and Sweden from 2015 to 2017. *BMJ Open* 2020 ;Volum 10.(8) s. -
FHI HAUKELAND UiB UiO

Vold, Jørn Henrik; Gjestad, Rolf; Aas, Christer Frode; Chalabianloo, Fatemeh; Skurtveit, Svetlana; Løberg, Else-Marie; Johansson, Kjell Arne; Fadnes, Lars T..
Impact of clinical and sociodemographic factors on fatigue among patients with substance use disorder: a cohort study from Norway for the period 2016–2020. *Substance Abuse Treatment, Prevention, and Policy* 2020 ;Volum 15. s. -
FHI HAUKELAND UiB UiO

Vold, Jørn Henrik; Skurtveit, Svetlana; Aas, Christer Frode; Chalabianloo, Fatemeh; Kloster, Pia Synnøve; Johansson, Kjell Arne; Fadnes, Lars T..
Dispensations of benzodiazepines, z-hypnotics, and gabapentinoids to patients receiving opioid agonist therapy; A prospective cohort study in Norway from 2013 to 2017. *BMC Health Services Research* 2020 ;Volum 20:352. s. 1-12

Vold, Jørn Henrik; Skurtveit, Svetlana; Aas, Christer; Johansson, Kjell Arne; Fadnes, Lars Thore.
Too much or too little opioids to patients receiving opioid agonist therapy in Norway (2013-2017): a prospective cohort study. *BMC Health Services Research* 2020 ;Volum 20.(1) s. -
FHI HAUKELAND UiB UiO

Waal, Helge; Vold, Jørn Henrik; Skurtveit, Svetlana.
Kvetiapinmisbruk-myte eller realitet?. *Tidsskrift for Den norske legeforening* 2020 ;Volum 140.(12) s. 1-5
FHI HAUKELAND OUS UiB UiO

Welle-Strand, Gabrielle; Skurtveit, Svetlana; Abel, Eli Kristine Fiksdal; Chalabianloo, Fatemeh; Sarfi, Monika.

Living a normal life? Follow-up study of women who had been in opioid maintenance treatment during pregnancy. *Journal of Substance Abuse Treatment* 2020 ;Volum 113. s. -

FHI HAUKELAND OUS UiB UiO VV

Welle-Strand, Gabrielle; Skurtveit, Svetlana; Clausen, Thomas; Sundal, Christine; Gjersing, Linn.

COVID-19 survey among people who use drugs in three cities in Norway. *Drug and Alcohol Dependence* 2020 ;Volum 217. s. 1-4

FHI UiO

Ali Farhoudian , Alexander Baldacchino , Nicolas Clark , Gilberto Gerra , Hamed Ekhtiari , Geert Dom , Azarakhsh Mokri , Mandana Sadeghi , Pardis Nematollahi , Maryanne Demasi , Christian G. Schütz , Seyed Mohammadreza Hashemian , Payam Tabarsi , Susanna Galea-singer , Giuseppe Carrà , Thomas Clausen , Christos Kouimtsidis , Serenella Tolomeo, Seyed Ramin Radfar , Emran Mohammad Razaghi

COVID-19 and Substance Use Disorders: Recommendations to a Comprehensive Healthcare Response. *An International Society of Addiction*

Medicine Practice and Policy Interest Group Position Paper. *Basic and Clinical Neuroscience*, 11(2), 133-150.